

UNIV.SPEC.-03 IZVJEŠTAJ POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA¹

OPĆI PODACI I KONTAKT SVEUČILIŠNOG SPECIJALISTA/SPECIJALISTICE

Ime i prezime sveučilišnog specijalista/specijalistice	Marija Balajić, mag. iur.
Nositelj studija	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
Naziv studija	Sveučilišni specijalistički studij Kaznenopravne znanosti

NASLOV PREDLOŽENE TEME

Hrvatski	Primjena načela <i>ne bis in idem</i> u praksi Europskog suda za ljudska prava i utjecaj na hrvatsko pravo
Engleski	<i>Ne bis in idem</i> in the jurisprudence of the European Court of Human Rights and its impact on Croatian law
Naslov na jeziku na kojem će se pisati rad (ako nije na hrvatskom ili engleskom)	

ČLANOVI POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

Predsjednik/Predsjednica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	Izv. prof. dr. sc. Zoran Burić
Član/članica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	Prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas
Član/članica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	Izv. prof. dr. sc. Barbara Herceg Pakšić
Član/članica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	
Član/članica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	

OBRAZLOŽENJE POVJERENSTVA O OCJENI ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

(preporučeno 2000 znakova s praznim mjestima)

Završni specijalistički rad pristupnice Marije Balajić bavi se recentnim razvojem primjene načela *ne bis in idem* u praksi Europskog suda za ljudska prava te utjecajem tog razvoja na hrvatsko pravo. Riječ je o vrlo aktualnoj i relevantnoj temi, budući da je *ne bis in idem* jedno od temeljnih kaznenopravnih načela i ljudsko pravo, koje zabranjuje dvostruko suđenje istoj osobi u identičnom predmetu za koji već postoji pravomoćna presuda, a imajući u vidu da su recentna i vrlo dinamična tumačenja Europskog suda za ljudska prava znatno utjecala na njegovo tradicionalno poimanje i doseg u nacionalnim pravnim poredcima.

Rad je podijeljen u šest poglavlja. Nakon uvodnih razmatranja u prvom poglavlju, u drugom poglavlju razmatra se sadržaj i svrha načela *ne bis in idem*, a posebno doseg tzv. nacionalnog *ne bis in idem* koji se ne primjenjuje u postupcima međunarodne suradnje u kaznenim stvarima, a koje je predmet istraživanja u ovome radu (za razliku od tzv. transnacionalnog *ne bis in idem*). U trećem poglavlju analiziraju se temeljni kriteriji primjene načela *ne bis in idem* – *idem*, *bis* i kriterij konačnosti, razvijeni u praksi Europskog suda za ljudska prava i to u nekoliko najznačajnijih predmeta. U četvrtom poglavlju analiziraju se elementi načela *ne bis in idem* u

¹ Prema čl. 31, st. 1. Pravilnika o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu, članovi povjerenstva za ocjenu završnog specijalističkog rada podnose svoje izvješće najkasnije u roku dva mjeseca od svoga imenovanja.

recentnoj praksi Europskog suda za ljudska prava. Analizirano je šest predmeta, od kojih su tri označeni kao „ključni predmeti“ u praksi Europskog suda za ljudska prava. Kroz navedene predmete, analizirano je tumačenje elemenata *idem*, *bis* (uključujući povezanost u sadržaju i povezanost u vremenu) te konačnost. Zaključno se iznosi kritička analiza doseg navedenih elemenata u recentnoj praksi Europskog suda za ljudska prava. U sljedećem, petom poglavlju, analizira se utjecaj prakse Europskog suda za ljudska prava na hrvatsko pravo, i to najprije općeniti utjecaj odluka tog suda na nacionalno pravo, a potom utjecaj na praksu Ustavnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Analizirane su sve odluke Ustavnog suda u petogodišnjem razdoblju nakon presude A. i B., dostupne uz pomoć pretraživača na službenoj mrežnoj stranici tog suda (koristeći ključne riječi „*ne bis in idem*“), po elementima *bis*, *idem* i konačnosti. Po istim elementima i za isto razdoblje analizirane su i sve odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dostupne uz pomoć pretraživača prakse na službenoj mrežnoj stranici tog suda (također koristeći ključne riječi „*ne bis in idem*“). Posljednje, šesto poglavlje sadrži zaključna razmatranja. U tom su poglavlju rezultati provedene analize sintetizirani u utemeljene i dobro argumentirane zaključke o utjecaju prakse Europskog suda za ljudska prava na hrvatsko pravo, pri čemu su istaknuti uočeni konkretni nedostaci u implementaciji konvencijskog načela *ne bis in idem*, ali i konkretni prijedlozi za moguća poboljšanja, i na normativnoj razini i u praksi.

U izradi završnog specijalističkog rada primijenjene su osnovne metode svojstvene pravnim znanostima. Tako je analizirana relevantna domaća i strana literatura o načelu *ne bis in idem*, i to 34 knjiga i članaka citiranih u popisu na kraju rada i u bilješkama ispod teksta. Analizirani su i relevantni propisi međunarodnog i domaćeg prava, ukupno 17 pravnih izvora navedenih u popisu literature. Provedeno je istraživanje recentne prakse Europskog suda za ljudska prava (ukupno su citirane 42 presude) te, što je posebno vrijedan doprinos, istraživanje implementacije pravnih standarda Europskog suda za ljudska prava u praksi Ustavnog suda Republike Hrvatske (u ukupno 34 odluka i rješenja) i Vrhovnog suda Republike Hrvatske (u ukupno 24 presude i rješenja). Na temelju provedene analize izvedeni su utemeljeni, kritički i dobro argumentirani zaključci, kao i prijedlozi za unapređenje normativnog okvira i prakse, tako da ovaj završni specijalistički rad predstavlja vrijedan doprinos razvoju kaznenopravne struke i znanosti.

ZAKLJUČNA PREPORUKA POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže prihvatanje završnog specijalističkog rada.

Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže doradu završnog specijalističkog rada i ponovnu ocjenu rada.

Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže odbijanje završnog specijalističkog rada.

Potpis
(izv. prof. dr. sc. Zoran Burić, predsjednik Povjerenstva)

Potpis
(prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas 1. članica povjerenstva)

Potpis
(izv. prof. dr. sc. Barbara Herceg Pakšić, 2. članica povjerenstva)

U Zagrebu, 17. lipnja 2024.